EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 11.12.2025.
COM(2025) 752 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI,

kurā novērtē un izvērtē, kāda ir bijusi ietekme uz darbību, īstenojot uzdevumus, kas paredzēti Regulā (ES) 2022/991, jo īpaši 4. panta 1. punkta t) apakšpunktā, 18. panta 2. punkta e) apakšpunktā, 18. panta 6.a punktā un 18.a, 26., 26.a un 26.b pantā, attiecībā uz Eiropola mērķiem, kā arī minēto uzdevumu ietekmi uz pamattiesībām un pamatbrīvībām, kā noteikts Pamattiesību hartā saskaņā ar Regulas (ES) 2016/794 68. panta 3. punktu

{SWD(2025) 404 final}

1. Izvērtēšanas tvērums

Kopš 1999. gada, kad **ES Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols)** sāka darboties, tai ir bijusi **būtiska loma cīņā pret smagu pārrobežu noziedzību un terorismu**, un tā ir kļuvusi par tiesībaizsardzības sadarbības galveno virzītājspēku Eiropā. Drošības jomā pēdējo 30 gadu laikā ir notikušas krasas pārmaiņas, attiecīgi mainot smagās un organizētās noziedzības DNS[1]. Dalībvalstīm ir jaunas operatīvās vajadzības saistībā ar spēju efektīvi novērst jaunus apdraudējumus, līdz ar to tās **sagaida citādu atbalstu no Eiropola**. Tādēļ Eiropola pilnvaras ir vairākkārt tikušas aizstātas vai grozītas, lai saglabātu un uzlabotu aģentūras nozīmi.

Eiropola pilnvaras, kas noteiktas Regulā (ES) 2016/794[2] ("Eiropola regula" jeb "ER"), pēdējo reizi tika grozītas 2022. gadā ar Regulu (ES) 2022/991[3], lai novērstu jaunus drošības apdraudējumus. Eiropola regula vairs neatbilda paredzētajam mērķim jaunajā realitātē, kad noziedznieki izmanto **digitālās pārveides**, **jauno tehnoloģiju**, **globalizācijas** un **mobilitātes**[4] sniegtās priekšrocības.

Regulas (ES) 2022/991[5] **konkrētie mērķi** bija šādi:

- sekmēt efektīvu sadarbību starp **privātajām pusēm** un tiesībaizsardzības iestādēm, lai novērstu to, ka noziedznieki ļaunprātīgi izmanto pārrobežu pakalpojumus;
- nodrošināt spēju tiesībaizsardzības nolūkos analizēt **lielas un sarežģītas datu kopas**, lai atklātu pārrobežu saites, pilnībā ievērojot **pamattiesības**;
- nodrošināt dalībvalstu spēju tiesībaizsardzībai izmantot **jaunās tehnoloģijas**.

Turklāt ar Regulu (ES) 2022/991 tika grozīti Eiropolam piemērojamie datu aizsardzības noteikumi ar mērķi saglabāt **augstu datu aizsardzības līmeni**, panākot līdzsvaru starp aģentūras jaunām pilnvarām apstrādāt personas datus un personas privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību. **Lai atvieglotu informācijas plūsmu**, tā lielā mērā saskaņoja Eiropolam piemērojamos datu aizsardzības noteikumus ar noteikumiem, kas piemērojami citām tieslietu un iekšlietu (TI) ES aģentūrām un struktūrām saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 ("ES Datu aizsardzības regula" jeb "ESDAR") IX nodaļu, un noteikumiem, kas piemērojami dalībvalstu tiesībaizsardzības iestādēm ("kompetentās iestādes") saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu (ES) 2016/680 ("Tiesībaizsardzības direktīva" jeb "LED")[6].

Šis ziņojums ir pieņemts saskaņā ar **ER 68. panta 3. punktā** noteikto Komisijas pienākumu novērtēt[7] un izvērtēt, kāda ir bijusi ietekme uz darbību, īstenojot Eiropola uzdevumus, kā noteikts Regulā (ES) 2022/991, trīs gadus pēc tās stāšanās spēkā. Saskaņā ar likumdevēju pilnvarojumu Komisija: pirmkārt, izvērtēja un novērtēja dažu jauno personas datu apstrādes

---

1 Eiropols, (2025. gads), ES smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējums (SOCTA) – Smagās un organizētās noziedzības mainīgā DNS, pieejams tiešsaistē: https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf ("ES SOCTA 2025"). Sk. arī 2025. gada muitas draudu novērtējumu (*CTA*), kas pieejams tiešsaistē: https://www.douane.gouv.fr/sites/default/files/2025-07/03/Livret-CTA-UE-public_0.pdf.

2 OV L 135, 24.5.2016., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj.

3 OV L 169, 27.6.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/991/oj.

4 SWD(2020) 543 final, 2020. gada 9. decembris, 37. lpp., https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:1a4d9f40-3b02-11eb-b27b-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF.

5 *Turpat.*

6 OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj.

7 Šis izvērtējums, kas veikts saskaņā ar ER 68. panta 3. punktu, nav novērtējums, kas jāveic saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādnēm, ņemot vērā iespējamu priekšlikumu Eiropola regulas pārskatīšanai. Skat. arī 4. iedaļu zemāk.

noteikumu **operatīvo ietekmi** atbilstoši Eiropola mērķiem saskaņā ar ER 3. pantu (proti: atbalstīt un stiprināt dalībvalstu kompetento iestāžu darbības un to savstarpējo sadarbību Eiropola pilnvaru jomā ietilpstošu noziedzīgu nodarījumu novēršanā un apkarošanā); otrkārt, novērtēja minēto noteikumu ietekmi uz Hartā[8] nostiprinātajām **pamattiesībām un pamatbrīvībām** ("pamattiesības") un, treškārt, veica saistīto datu apstrādes uzdevumu **izmaksu un ieguvumu analīzi**.

Lai sagatavotos pārskatīšanai, Komisijas dienesti apkopoja informāciju un atsauksmes no dažādiem avotiem un rīkoja *ad hoc* apspriedes ar Eiropolu un dalībvalstīm. Pievienotajā **dienestu darba dokumentā** ir sniegts detalizēts pārskatīšanas vispārējā konteksta un metodikas apraksts, kā arī visaptverošs pārskats par pierādījumu avotiem un apspriedēm, kas apstiprina šajā ziņojumā apkopotos galvenos konstatējumus.

2. Vispārīgais konteksts

Saskaņā ar ER 68. panta 3. punktu šis Komisijas ziņojums aptver atsevišķus Regulas (ES) 2022/991 noteikumus, galveno uzmanību pievēršot pieciem svarīgākajiem Eiropola darba aspektiem.

(1) Ārējā dimensija – ER 4. panta 1. punkta t) apakšpunkts par Šengenas Informācijas sistēmas (SIS) informatīvajiem brīdinājumiem par trešo valstu valstspiederīgajiem pēc Eiropola priekšlikuma

Ņemot vērā **smago noziegumu un terorisma globālo raksturu**, trešo valstu un starptautisko organizāciju rīcībā esošā informācija par šādu noziegumu izdarītājiem un personām, ko tur aizdomās par šādiem noziegumiem, kļūst arvien svarīgāka ES iekšējai drošībai. Tāpēc ES tiesībaizsardzības sadarbības ārējā dimensija, kā arī **Eiropola loma, atbalstot dalībvalstis to partnerībās ar trešām valstīm** vai vienībām, kas atrodas šajās valstīs, ir kļuvusi izšķiroši svarīga dalībvalstīm. Papildu centieni **nākotnē būs būtiski** globālās drošības stiprināšanai[9].

Ar Regulu (ES) 2022/991 jau tika ieviesti būtiski grozījumi Eiropola regulā, lai uzlabotu **Eiropola darbību ārējo dimensiju**, jo īpaši veicinot informācijas apmaiņu ar trešām valstīm[10] un pieprasot Eiropolam daudzgadu plānošanā un gada darba programmās iekļaut stratēģiju attiecībām ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām[11].

Ar **ER 4. panta 1. punkta t) apakšpunktu** Eiropolam tika uzticēts jauns uzdevums: sniegt atbalstu dalībvalstīm to datu apstrādē, kurus trešās valstis vai starptautiskas organizācijas sniegušas Eiropolam par personām, kas iesaistītas terorismā vai smagos noziegumos. Tas ietver **ierosinājumu dalībvalstīm Savienības interesēs ievadīt informatīvus brīdinājumus par trešo valstu valstspiederīgajiem Šengenas Informācijas sistēmā (*SIS*)**. Šī jaunā informatīvo brīdinājumu kategorija tika ieviesta 2022. gadā[12] pēc grozījuma Regulā (ES) 2018/1862 par *SIS* izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās[13].

---

8 Eiropas Savienības Pamattiesību harta (OV C 326, 26.10.2012., 391. lpp.), ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2012/oj.

9 Sk.*ProtectEU*: Eiropas iekšējās drošības stratēģija (COM(2025) 148 final) (2025. gada 1. aprīlis), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0148.

10 Sk., piemēram, ER 25. panta 4.a punktu, kurā paredzēta iespēja Eiropolam pārsūtīt datus trešām valstīm pēc tam, kad Eiropols ir izvērtējis visus apstākļus, kas saistīti ar personas datu pārsūtīšanu, un ir secinājis, ka pastāv atbilstoši aizsardzības pasākumi attiecībā uz personas datu aizsardzību, un ER 25. panta 5. punktu, ar ko paplašina to izņēmuma gadījumu darbības jomu, kad Eiropols pienācīgi pamatotos gadījumos datus (to kategorijas) var pārsūtīt trešām valstīm un starptautiskām organizācijām.

11 ER 12. panta 2. punkts.

12 Regula (ES) 2022/1190; OV L 185, 12.7.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1190/oj.

13 Regula (ES) 2018/1862; OV L 312, 7.12.2018., 56. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj.

Noteiktu informāciju, jo īpaši, ja attiecīgā persona nav ES pilsonis un nav saistības ar valsts lietu, trešā valsts kopīgo tikai ar Eiropolu, kas apstrādā datus un kopīgo savus analīzes rezultātus ar visām dalībvalstīm. Jauno noteikumu mērķis bija **maksimāli izmantot informāciju**, ko Eiropols saņēmis no trešām valstīm, padarot to pieejamāku nekā tad, ja tā būtu pieejama tikai ar Eiropola sistēmas starpniecību. Tā papildināja citus pasākumus, piemēram, Eiropas meklēšanas portālu (*ESP*) un sadarbspējas satvaru[14] starp ES informācijas sistēmām drošības, robežu un migrācijas pārvaldības jomā, novēršot ar šīm sistēmām saistītos strukturālos trūkumus, kas kavē valstu iestāžu un jo īpaši robežsargu darbu.

SIS tiek uzskatīta par **būtisku papildu izplatīšanas kanālu**: tā ir Eiropā visplašāk izmantotā datubāze tiesībaizsardzības, robežkontroles un migrācijas jomā. 2024. gadā *SIS* tika veikti vairāk nekā 15 miljardi meklējumu salīdzinājumā ar aptuveni 14 miljoniem meklējumu Eiropola informācijas sistēmā (EIS) un mazāk nekā 3 miljardiem meklējumu (pasaules mērogā) 19 Interpola datubāzēs, kas ir divas citas svarīgākās kompetento iestāžu informācijas sistēmas[15].

(2) Inovācija – ER 18. panta 2. punkta e) apakšpunkts un 33.a pants par personas datu apstrādi, ko Eiropols veic inovācijas un pētniecības projektos

Tehnoloģiju attīstība rada gan milzīgas iespējas, gan ievērojamas problēmas ES iekšējai drošībai[16], un tai ir bijusi tik dziļa ietekme uz noziedzību, ka tā maina pat smagās un organizētās noziedzības draudu[17] pašu būtību jeb "DNS". Noziedznieki ātri integrē jaunās tehnoloģijas savās darbībās, radot jaunus uzņēmējdarbības modeļus un pilnveidojot savu taktiku. Tajā pašā laikā šie sasniegumi piedāvā **vēl nepieredzētas iespējas tiesībaizsardzības iestādēm uzlabot savas spējas**. Tāpēc pētniecībai un inovācijai ir izšķiroša nozīme iekšējā drošībā, jo tā izstrādā risinājumus, lai vērstos pret jauniem apdraudējumiem un neatpaliktu no noziedzīgo tīklu strauji mainīgajām formām un darbības veidiem, tostarp tiem, kas rodas tehnoloģiju ļaunprātīgas izmantošanas rezultātā. Savienība ir ieguldījusi un turpinās ieguldīt inovatīvu rīku izstrādē, izmantojot ES finansētu pētniecību un inovāciju drošības jomā saskaņā ar Eiropas iekšējās drošības stratēģiju ***ProtectEU***[18].

Eiropola Inovācijas laboratorija[19] (EIL) 2019. gada beigās saskaņā ar ES dalībvalstu TI ministru pilnvarām ir izveidota ar mērķi veicināt Eiropola pievēršanos inovācijai tiesībaizsardzības jomā. Ar Regulu (ES) 2022/991 tika ieviesti būtiski grozījumi Eiropola regulā, lai stiprinātu Eiropola pilnvaras inovācijas jomā nolūkā gan atbalstīt EIL potenciālu, gan veicināt sinerģiju ar citām pētniecības un inovācijas darbībām ES līmenī, tostarp jo īpaši Komisijā, ES Inovācijas centra iekšējās drošības jomā ietvaros[20].

ER 18. panta 2. punkts par informācijas apstrādes darbību mērķiem tika grozīts, lai Eiropols varētu **apstrādāt operatīvos personas datus** arī **pētniecības un inovācijas projektiem**. Augstas kvalitātes datu kopu pieejamība, kas ļauj empīriski testēt jaunu rīku derīgumu, tiek

---

14 Regula (ES) 2019/818; OV L 135, 22.5.2019., 85. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj.

15 *eu-LISA* 2024. gada *SIS* gada ziņojums, kas pieejams tiešsaistē:https://www.eulisa.europa.eu/sites/default/files/documents/sis-annual-report-2024.pdf, Eiropols, konsolidētais 2024. gada darbības pārskats (CAAR), kas pieejams tiešsaistē:https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Consolidated_Annual_Activity_Report_2024.PDF, un https://www.interpol.int/How-we-work/Databases.

16 Eiropols, Interneta organizētās noziedzības draudu novērtējums (*IOCTA*), 2024. gads, pieejams tiešsaistē: Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2024 | Eiropols.

17 Eiropols, ES *SOCTA* 2025, 19. lpp.

18 COM(2025) 148 final, 2025. gada 1. aprīlis, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0148, 9. lpp.

19 https://www.europol.europa.eu/how-we-work/innovation-lab.

20 Sk. it īpaši ER 4. panta 1. punkta v) un w) apakšpunktu.

plaši uzskatīta par būtisku priekšnosacījumu tehnoloģiju izstrādei. Turpretī neuzticamu vai neobjektīvu datu kopu testēšana var novest pie sliktu tehnoloģiju radīšanas[21].

Īpaši pielāgoti datu aizsardzības pasākumi šādai apstrādei tika noteikti ER 18. panta 3.a punktā, 30. panta 2. un 3. punktā un **33.a pantā**. Šajā pēdējā minētajā pantā tika prasīts izveidot **"smilškastes" vidi**, nosakot, ka visi projekta ietvaros apstrādātie personas dati uz laiku ir jākopē atsevišķā, izolētā un aizsargātā datu apstrādes vidē Eiropolā, lai tos izmantotu tikai šim projektam.

(3) <u>Kriminālizmeklēšanas</u> – ER 18. panta 6.a punkts un 18.a pants par tādu personas datu apstrādes nosacījumiem, kas saņemti bez datu subjektu kategorizēšanas (*DSC*)

Eiropols kā **ES kriminālās informācijas centrs** ne tikai atvieglo informācijas vākšanu un apmaiņu, bet arī palīdz **palielināt izmeklēšanas efektivitāti**, **veicot padziļinātu datu analīzi** un atklājot pārrobežu saiknes starp noziedzīgiem nodarījumiem un noziedzīgiem tīkliem, kas nav redzamas valsts līmenī. Šīs spējas atbalsta dalībvalstis, bagātinot tām pieejamo kriminālizmeklēšanas informāciju.

Plaši un intensīvi izmantojot tehnoloģijas, **lielas un sarežģītas datu kopas ir kļuvušas par jaunu normu visos dzīves aspektos**, tostarp noziedzībā[22]. Organizētās noziedzības vai terorisma izmeklēšanas ir sākušas saskarties ar problēmu – kā analizēt lielu daudzumu elektroniski uzglabātu datu, kuru apjoms bieži mērāms terabaitos, tostarp audio, video un mašīnģenerētus datus, kas izņemti izmeklēšanas laikā. Piemēram, kopīgajā izmeklēšanā, kuras mērķis bija likvidēt *EncroChat* tīklu[23], izmeklētāji analizēja miljoniem ziņojumu, ar kuriem noziedznieki apmainījās, lai plānotu smagus noziegumus. Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm ir ļoti svarīgi, lai būtu pieejami nepieciešamie informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) rīki, speciālās zināšanas un resursi lielu un sarežģītu datu kopu (tehniskajā žargonā zināmi kā "lielie dati"[24]) analīzei.

Lai gan 2016. gadā pieņemtajā Eiropola regulā nebija noteikti ierobežojumi lielo datu analīzei, tajā trūka strukturētu noteikumu, kuros būtu izklāstīti šāda veida datu analīzes nosacījumi. **Viskritiskākais punkts** bija ***DSC* prasība**. *DSC* attiecas uz nepieciešamību pirms datu faktiskās apstrādes izmeklēšanas nolūkos, tostarp pirms datu kontrolpārbaudes, lai atklātu saiknes vai veiktu stratēģisko vai tematisko analīzi vai operatīvo analīzi[25], pārbaudīt datu kopas, lai personas datus sakārtotu dažādās kategorijās, kas izsmeļoši uzskaitītas Eiropola regulas II.A un II.B pielikumā. Attiecīgās kategorijas ir saistītas ar dažādiem iesaistīšanās veidiem kriminālizmeklēšanā, tostarp i) aizdomās turētajiem, iespējamiem turpmākiem likumpārkāpējiem; kā arī ii) kontaktiem, sabiedrotajiem, cietušajiem, lieciniekiem un informatoriem, kas saistīti ar noziedzīgām darbībām. Parasti Eiropols nevar ne apstrādāt, ne pat glabāt tādu personu personas datus, kuras neietilpst nevienā no šīm kategorijām.

---

21 SWD(2020) 543 final, 2020. gada 9. decembris, 29. lpp.

22 Eiropols, ES *SOCTA* 2025, *passim*.

23 https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/dismantling-encrypted-criminal-encrochatcommunications-leads-to-over-6-500-arrests-and-close-to-eur-900-million-seized.

24 EDAU, Atzinums 7/2015, 7. lpp., pieejams tīmekļa vietnē: https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/15-11-19_big_data_en.pdf. "Vispārīgi, kā kopsaucējs dažādajām pieejamajām definīcijām, **"lielie dati**" attiecas uz praksi apvienot milzīgos dažādos veidos iegūtas informācijas apjomus un to analizēt, lēmumu pieņemšanā izmantojot sarežģītākus algoritmus. Lielie dati ir atkarīgi ne tikai no tehnoloģiju pieaugošās spējas atbalstīt liela apjoma datu vākšanu un glabāšanu, bet arī no to spējas analizēt, saprast un izmantot visu datu vērtību (jo īpaši izmantojot analīzes lietojumprogrammas)".

25 Sk. ER 18. panta 2. punktu.

Datu sniedzēji, piemēram, **dalībvalstis** vai **ES struktūras un aģentūras**, **parasti** jau veic *DSC* pirms personas datu nosūtīšanas Eiropolam[26]. Saskaņā ar ES tiesību aktiem tiem visiem ir jāveic *DSC* savām apstrādes un izmeklēšanas darbībām neatkarīgi no datu nosūtīšanas Eiropolam un pamatojoties uz noteikumiem, kas ir līdzvērtīgi Eiropola noteikumiem, bet nav identiski[27]. Tomēr lielām un sarežģītām datu kopām manuāla priekšapstrāde ir resursietilpīgs un laikietilpīgs uzdevums. Datu analīze vienā mobilajā tālrunī daļēji automatizētā veidā var aizņemt līdz trim dienām, un izmeklēšanas laikā var tikt konfiscēti pat simtiem mobilo tālruņu. **Lielo datu** *DSC* **ne vienmēr ir iespējams veikt**, ņemot vērā datu kopu lielo apjomu, veidu, kādā dati ir (vai nav) strukturēti, resursu trūkumu vai pārmērīgi lielo **nepieciešamo manuālo darbu**. Praksē vienīgā iespēja ir vispirms padziļināti analizēt datus no operatīvā viedokļa vai atklāt saiknes, arī daļēji automatizētā veidā, veicot pieejamo datu šķērspārbaudi.

Regulā (ES) 2022/991 ir precizēti nosacījumi, ar kādiem *DSC* nodrošina **juridisko noteiktību** attiecībā uz lielu un sarežģītu datu kopu apstrādi. Eiropols un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) atšķirīgi interpretēja Eiropola regulas burtu un garu attiecībā uz piemērojamo datu glabāšanas termiņu. Eiropols uzskata, ka šim termiņam vajadzētu būt trīs gadiem; EDAU uzskata, ka tam vajadzētu būt sešiem mēnešiem[28]. Bija vajadzīgi arī jauni noteikumi, lai nodrošinātu **papildu elastību**, panākot pienācīgu līdzsvaru starp datu aizsardzības un drošības aspektiem.

ER 18. panta 5.a punktā kopā ar ESDAR 73. pantu vispirms tika sīkāk precizēts *DSC* vispārējais princips saskaņā ar 18. panta 2. punktu un II pielikumu. Eiropolam attiecīgā gadījumā un iespēju robežās ir uzdots nodrošināt **personas datu skaidru iedalīšanu konkrētā datu subjektu kategorijā**. Praksē pirms personas datu apstrādes Eiropolam parasti būtu jānosaka, kāda precīza loma noziedzīgajā darbībā (piemēram, vai persona ir aizdomās turētais, cietušais vai tikai liecinieks) ir katrai personai, kuras personas dati tiks apstrādāti, un nevis apkopotā līmenī visām personām datnē, kas tiks apstrādāta, vai tās daļā (piemēram, vienkārši nosakot, ka visas minētās personas ir iesaistītas noziedzīgā darbībā, uz kuru attiecas Eiropola pilnvaras, pamatojoties uz to vispārējo apstākļu pārbaudi, kādos datne ģenerēta).

ER 18. panta 6.a punkts skaidri atļauj apstrādāt personas datus, kas saņemti bez *DSC*, laikposmā, kas **nepārsniedz 18 mēnešus**, ko pamatotos gadījumos var pagarināt līdz 36 mēnešiem, **tikai nolūkā pabeigt *DSC***. ER 18. panta 6.a punktā nav skaidras atsauces uz lielām un sarežģītām datu kopām, formulējums ir vispārīgāks – "**absolūti nepieciešama**" pārbaude.

ER 18.a pantā ir paredzēta atkāpe, ļaujot Eiropolam apstrādāt personas datus, kas saņemti no **kompetentās iestādes**, Eiropas Prokuratūras (***EPPO***) vai ***Eurojust***, ja tas nepieciešams **notiekošas kriminālizmeklēšanas** atbalstam, bez nepieciešamības veikt *DSC*, ja tas vēl nav izdarīts, un ārpus Eiropola regulā uzskaitītajām datu subjektu kategorijām. Eiropols var apstrādāt datus, veicot **operatīvo analīzi** vai izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos veicot **šķērspārbaudi**, lai identificētu saiknes vai citu svarīgu saistību. Šī atkāpe tika izstrādāta,

---

26 Dalībvalstis nosūta datus Eiropolam, izmantojot tā drošas informācijas apmaiņas tīkla lietojumprogrammu (*SIENA*), kur *DSC* tiek ieviests kā obligāts lauks.

27 Sk., piemēram, Direktīvas (ES) 2016/680 ("Tiesībaizsardzības direktīva" attiecībā uz netieši kompetentajām iestādēm) 6. pantu; OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj; Padomes Regulas (ES) 2017/1939 ("EPPO regula") 51. pants; OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj; Regulas (ES) 2018/1727 ("Eurojust regula") 27. panta 3. punkts; OV L 295, 21.11.2018., 138. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj.

28 https://www.edps.europa.eu/system/files/2022-01/22-01-10-edps-decision-europol_en.pdf.

lai novērstu atšķirības starp noteikumiem par *DSC*, kas piemērojami Eiropolam, un noteikumiem, kas piemērojami kompetentajām iestādēm, *EPPO* un *Eurojust*.

(4) Sadarbība ar trešām personām – ER 26., 26.a un 26.b pants par personas datu apmaiņu starp Eiropolu un privātām pusēm

Noziedznieki arvien plašākā mērā ļaunprātīgos nolūkos izmanto privātu pušu sniegtus (pārrobežu) pakalpojumus — interneta, finansiālus un parastus telesakaru pakalpojumus. Līdz ar to **privāto pušu rīcībā ir liels daudzums personas datu, kas ir svarīgi kriminālizmeklēšanā**. Konkrēti, internets ir kļuvis par publisku telpu, kas faktiski ir privātās rokās, un tas apgrūtina noteikumu izpildi tiešsaistē tiesībaizsardzības nolūkos tik efektīvi kā bezsaistē[29].

Ņemot vērā iepriekš minēto, **sadarbība starp tiesībaizsardzības iestādēm un privātām pusēm** ir kļuvusi **neaizstājama**. Kā izklāstīts dokumentā ***ProtectEU*** (Eiropas iekšējās drošības stratēģija), informācijas apmaiņas veicināšanas nolūkā būs svarīgi stiprināt partnerības ar privāto sektoru[30]. Policijas priekšnieki savā kopīgajā paziņojumā par Eiropola nākotni[31] ir arī aicinājuši, lai Eiropols darbotos kā "**svarīgs kanāls informācijas iegūšanai no privātām struktūrām**". Šīs sadarbības būtība ietver gan informācijas apmaiņu un komerciālo atklātā pirmkoda datu sniegšanu, gan iesaistīšanos pētniecības un inovācijas projektos un tādu pakalpojumu sniegšanu, kas atbalsta korporatīvo darbību[32]. Piemēram, 2025. gadā Eiropols, sadarbojoties ar *Microsoft*, kas bija identificējis vairāk nekā 394 000 *Windows* datoru visā pasaulē, kuri bija inficēti ar ļaunprogrammatūru *Lumma*, veiksmīgi izjauca pasaulē būtiskāko apdraudējumu informācijas zādzības jomā — *Lumma Stealer*[33].

Ar Regulu (ES) 2022/991 Eiropolam tika ieviestas **papildu iespējas** apmainīties ar personas datiem ar privātām pusēm. Iepriekš Eiropols varēja saņemt personas datus no privātām pusēm tikai ar Eiropola valsts vienības (*ENU*) vai iepriekš noteiktu kontaktpunktu vai trešo valstu iestāžu, vai starptautisku organizāciju starpniecību. Eiropola veiktās apstrādes mērķis bija tikai identificēt attiecīgo *ENU* vai trešās valsts un starptautiskās organizācijas kontaktpunktu, vai iestādi, kas varētu uzņemties atbildību par lietu.

Ar **grozīto ER 26. pantu tika paplašināts Eiropola uzdevums**, ļaujot tam visaptveroši apstrādāt informāciju (tostarp personas datus), kas iegūta no privātām personām. Apstrādes galvenais mērķis joprojām ir identificēt attiecīgo Eiropola valsts vienību (*ENU*). Tomēr Eiropolam tagad ir arī atļauts papildināt informāciju ar savu analīzi, lai atvieglotu lietas turpmāku izskatīšanu valsts līmenī.

Papildus ER 26. panta horizontālajiem noteikumiem ar ER 26.a pantu tika ieviesti noteikumi attiecībā uz **tiešsaistes krīzes situācijām**, un 26.b pants pievērsās tādu **materiālu izplatīšanu tiešsaistē, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem**. Minētajos gadījumos Eiropols var palīdzēt dalībvalstīm, apstrādājot personas datus, kas saņemti tieši no privātām pusēm. Eiropols, izskatot katru gadījumu atsevišķi, var arī nosūtīt personas datus privātām pusēm.

---

29 SWD(2020) 543 final, 2020. gada 9. decembris, 16.–17. lpp.

30 Sk. *ProtectEU*: Eiropas iekšējās drošības stratēģija, 6. lpp.

31 https://prezydencja.policja.pl/ppl/aktualnosci/260402,Wspolna-Deklaracja-Europejskich-Szefow-Policji-w-sprawie-przyszlosci-Europolu-Jo.html.

32 Eiropols, Sadarbība ar privātām pusēm, 2023. gada 31. maijs, EDOC #1306090v13. Sk. arī *Milieu Consulting*, Pētījums par praksi attiecībā uz personas datu tiešu apmaiņu starp Eiropolu un privātām pusēm, galīgais ziņojums, 2020. gada septembris.

33 https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-and-microsoft-disrupt-world's-largest-infostealer-lumma. Citi piemēri ir sniegti pievienotajā dienestu darba dokumentā.

Ar Regulu (ES) 2022/991 tika ieviesta iespēja izmantot Eiropola infrastruktūru informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm un privātām pusēm, kā arī iespēja Eiropolam pieprasīt dalībvalstīm saskaņā ar to tiesību aktiem iegūt personas datus no privātām pusēm.

Šie noteikumi tika pieņemti saskaņā ar citām iniciatīvām, piemēram, Regulu par teroristisku saturu tiešsaistē[34] (*TCO*) un Digitālo pakalpojumu aktu (DPA)[35]. Ir paredzēti turpmāki pasākumi, kas palielina privāto pušu iesaistīšanos cīņā pret noziedzību un atvieglo likumīgu piekļuvi datiem, lai īstenotu "mērķi mainīt kultūru drošības jomā" (**visu sabiedrību aptveroša pieeja**) saskaņā ar Eiropas iekšējās drošības stratēģiju ***ProtectEU***[36].

(5) <u>Iekšējā un ārējā uzraudzība attiecībā uz to, kā Eiropols ievēro pamattiesības</u>

Regulā (ES) 2022/991 ir uzsvērts Eiropola pienākums ievērot pamattiesības saskaņā ar noteikumiem, kas definē Eiropola uzdevumus, un pastiprināti saistītie aizsardzības pasākumi, jo īpaši **stiprinot aģentūras iekšējo un ārējo uzraudzību**.

Datu aizsardzības jomā Eiropola regulas saskaņošana ar datu aizsardzības pasākumiem atbilstoši ESDAR nozīmēja jaunu noteikumu ieviešanu attiecībā uz uzraudzību, ko veic **datu aizsardzības speciālists** (DAS) un **Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs** (EDAU). Piemēram, pienākums sniegt novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību (*DPIA*) un iepriekšēja apspriešanās ar EDAU ir kļuvis sistemātisks attiecībā uz jebkuru jaunu apstrādes veidu. Ar Regulu (ES) 2022/991 tika ieviesta arī jauna Eiropola kompetence attiecībā uz piekļuves tiesību pieprasījumiem. Pirms tam valstu kompetentās iestādes bija atbildīgas par piekļuves tiesību pieprasījumu izskatīšanu, ja datu sniedzēji bija dalībvalstis.

Ar Regulu (ES) 2022/991 tika arī izveidota **jauna pamattiesību amatpersonas (*FRO*) amata vieta** Eiropolā, kurai cita starpā ir uzticēts informēt Eiropola izpilddirektoru par iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem Eiropola darbību laikā.

Turklāt **demokrātiskā uzraudzība un pārskatatbildība** tika **pastiprināta**, **Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem** veicot Eiropola darbību politisko uzraudzību, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 88. panta 2. punkta otrajā daļā. Ar Regulu (ES) 2022/991 tika pastiprināta **Kopīgās parlamentārās uzraudzības grupas** (KPPG)[37] veiktā uzraudzība. Piemēram, tajā bija paredzēta obligāta KPPG apspriešanās par Eiropola daudzgadu plāna projektu un gada darba programmu, iespēja KPPG adresēt Eiropolam nesaistošus konkrētus ieteikumus un iesniegt tos Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem, kā arī konsultatīva foruma izveide, lai pēc pieprasījuma palīdzētu KPPG, sniedzot neatkarīgas konsultācijas pamattiesību jautājumos.

3. Galvenie izvērtējuma secinājumi

3.1. Pašreizējais stāvoklis saistībā ar Eiropola jauno personas datu apstrādes pilnvaru un uzdevumu operatīvo īstenošanu

Regula (ES) 2022/991 **stājās spēkā 2022. gada 28. jūnijā**. Tomēr tās operatīvā īstenošana bija atkarīga no dažādiem pārvaldības, tehniskiem un administratīviem pasākumiem, kā arī no operatīvām prasībām, piemēram, no jaunu IKT struktūru izveides dažos gadījumos.

Trīs gadus vēlāk **ir sākuši darboties gandrīz visi** Regulas (ES) 2022/991 68. panta 3. punktā uzskaitītie **noteikumi.** Noteikumus, kas saistīti ar lielu un sarežģītu datu kopu analīzi (ER 18. panta 6.a punkts un 18.a pants) un sadarbību ar privātām pusēm (ER 26., 26.a un

---

34 Regula (ES) 2021/784; OV L 172, 17.5.2021., 79. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/784/oj.

35 Regula (ES) 2022/2065; OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

36 Sk. *ProtectEU*: Eiropas iekšējās drošības stratēģija, 2. lpp.

37 Sk. https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/eu-agencies-oversight/jpsg-on-europol.

26.b pants), sāka piemērot no 2022. gada 28. jūnija vai neilgi pēc tam. Personas datu apstrāde pētniecības un inovācijas projektu vajadzībām (ER 18. panta 2. punkta e) apakšpunkts) sākās 2023. gadā pēc tam, kad tika izveidota "smilškastes" vide *ODIN*, lai izpildītu īpašās datu aizsardzības prasības saskaņā ar ER 33.a pantu. Līdz 2025. gada 29. jūnijam iespēja Eiropolam ierosināt dalībvalstīm ievadīt ***SIS*** **informatīvus brīdinājumus** saskaņā ar ER 4. panta 1. punkta t) apakšpunktu vēl nebija sākusi darboties, jo joprojām turpinās jaunā brīdinājuma veida tehniskā īstenošana. Paredzams, ka tā sāks darboties **2026. gadā**.

3.2. Novērtējums par Eiropola jauno personas datu apstrādes pilnvaru un uzdevumu operatīvo ietekmi uz Aģentūras mērķiem saskaņā ar ER 3. pantu

Attiecībā uz Eiropola jauno personas datu apstrādes pilnvaru un uzdevumu operatīvo ietekmi apspriešanās liecināja, ka **dalībvalstis kopumā saglabā labvēlīgu viedokli** par to atbilstību, efektivitāti un pievienoto vērtību un Eiropola atbalstu savām kompetentajām iestādēm saistītajās jomās[38].

Izmeklēšanas pilnvaras, uz kurām attiecas šis novērtējums, netiek izmantotas nepārtraukti vai sistemātiski datu apstrādei uzraudzības nolūkos; daži no tiem ir pat izņēmuma gadījumi, savukārt citi izmeklēšanā izmantoti biežāk, pēc vajadzības. **Jauno noteikumu praktiskā izmantošana** pārskata periodā **ievērojami atšķīrās kvantitatīvā izteiksmē** atkarībā no atšķirīgajām tehniskajām iezīmēm un juridiskajiem nosacījumiem, kas saistīti ar jaunajiem noteikumiem.

Eiropols saskaņā ar ER 18. panta 6.a punktu no dalībvalstīm saņēma **ievērojamu** skaitu **jaunu datu kopu bez *DSC***, proti, 2023. gadā – 653 un 2024. gadā – 597. Datu kopu bez *DSC* skaits īstermiņā nepalielinājās, un to lietu skaits, kurās tika piemērots 18. panta 6.a punkts, saglabājās **nemainīgs** salīdzinājumā ar līdzvērtīgām lietām laikposmā pirms 2022. gada 28. jūnija. Arī jaunajiem noteikumiem nebija negatīvas ietekmes uz dalībvalstu iesaistīšanos *DSC* īstenošanā[39]. Laikposmā no 2023. gada līdz 2024. gadam datu kopas bez *DSC* veidoja **mazāk nekā 1 %** no visām Eiropola no dalībvalstīm **saņemtajām datu kopām** (0,85 % 2023. gadā un 0,71 % 2024. gadā). Kopš 2022. gada jūnija Eiropols ir konsekventi pabeidzis *DSC* 18 mēnešu laikā, neizmantojot pagarināto 36 mēnešu laikposmu. Eiropols un sešas dalībvalstis uzsvēra, ka, neraugoties uz uzlaboto juridisko noteiktību, **administratīvais slogs** gan Eiropolam, gan kompetentajām iestādēm **joprojām ir ievērojams**, jo ir pieliktas pūles, lai ievērotu personas datu klasifikāciju pēc individuālas iesaistes noziedzīgajā nodarījumā. Šo prasību ļoti stingri īsteno Eiropols[40].

Eiropols ziņoja, ka 2023. gadā informācijas apmaiņa ar **privātām pusēm** joprojām bija nenozīmīga, jo tika reģistrētas tikai 26 lietas, kurās ER 26. pants tika īstenots (papildus gadījumiem, uz kuriem attiecas Digitālo pakalpojumu akts[41]). Tomēr **2024. gadā** statistika liecināja par **strauju pieaugumu līdz 284** (gandrīz + 1000 %) lietām, kas saistītas ar sadarbību ar privātām pusēm saskaņā ar ER 26. pantu. Tas jo īpaši attiecas uz privātu uzņēmumu datiem, lai izmeklētu **finanšu un ekonomiskos noziegumus**. Eiropols arī būtiski izmantoja ER 26.b pantu cīņā pret bērnu seksuālu izmantošanu – jomā, kur sadarbība ar privātām pusēm jau iepriekš bija ļoti nozīmīga. Abos gadījumos dati ietver arī sadarbību, kas bija iespējama saskaņā

---

38 Sk. pierādījumus, kas sniegti šim ziņojumam pievienotā dienestu darba dokumenta 5. iedaļā, un jo īpaši Eiropola iesniegumus un dalībvalstu atbildes uz 2025. gada 2. jūnija īsās anketas 2., 4. un 5. jautājumu, dienestu darba dokumenta III pielikumā.

39 Kā apspriešanās laikā uzsvēra dalībvalsts, "[dalībvalstis] var skaidri atšķirt, ar kāda veida datiem [tās] rīkojas, kas var būt ļoti svarīgi pašā izmeklēšanā".

40 Sk. dienestu darba dokumenta III pielikuma 7.1.3. apakšiedaļu dienestu darba dokumentā, kas pievienots šim ziņojumam, un dalībvalstu atbildes uz 2025. gada 2. jūnija īsās anketas 9. jautājumu.

41 Eiropols, 2023. gada ziņojums saskaņā ar ER 16. panta 11. punktu.

ar iepriekšējo tiesisko regulējumu. Pieejamie dati neatklāj, cik lielā mērā uz šiem jaunajiem gadījumiem attiecas jaunie noteikumi vai esošo iespēju plašāka izmantošana.

2025. gadā Eiropols pieņēma **jaunu stratēģiju**, lai vēl vairāk uzlabotu sadarbību ar privātajām pusēm. Turklāt ir veikti pasākumi, lai uzlabotu Eiropola IKT infrastruktūru, kas pieejama kompetentajām iestādēm informācijas apmaiņai ar privātām pusēm. Eiropols **2023. gadā** sāka *Plateforme Européenne de Retraits de Contenus Illégaux sur Internet* (***PERCI***), lai atvieglotu *TCO* regulas un nākotnē, iespējams, arī *DSA* 18. panta īstenošanu, kā arī *ES dienestu ziņošanai par vardarbīgu izturēšanos pret bērniem* (***EU CARES***). *PERCI* nav iekļauta Eiropola informācijas sistēmā (EIS)[42].

Citi noteikumi vispār **netika izmantoti** (ER 26.a pants), neraugoties uz to, ka tie ir spēkā, vai tika piemēroti **tikai izņēmuma** kārtā (viens gadījums, kad 2024. gadā tika izmantots ER 18.a pants, un viens projekts tika īstenots, 2025. gadā apstrādājot personas datus saskaņā ar ER 18. panta 1. punkta t) apakšpunktu, un trīs jauni projekti jau bija izstrādes stadijā).

Ņemot vērā ar Regulu (ES) 2022/991 ieviesto noteikumu ierobežoto operatīvās īstenošanas periodu un kriminālizmeklēšanas un tiesvedības ilgumu, dalībvalstis nespēja sniegt kvantitatīvus datus par minēto noteikumu ietekmi darbības ziņā. Tā vietā tās piedāvāja dažus veiksmīgas izmeklēšanas piemērus, kas liecina par **taustāmiem ieguvumiem no jaunajām izmeklēšanas iespējām reālās dzīves situācijās** attiecībā uz noteikumiem, kas jau tiek izmantoti, proti, *EncroChat*, *Sky ECC*, Balkānu noziedzīgajiem tīkliem, kas iesaistīti kokaīna tirdzniecībā, vai *Lumma Stealer*.

Eiropols un astoņas dalībvalstis arī norādīja uz dažām **jomām, kurās vajadzīgi uzlabojumi**, lai maksimāli efektīvi un saskaņoti izmantotu jauno tiesisko regulējumu un palielinātu Eiropola lomu nākotnē. Jo īpaši Eiropols pauž bažas par to, ka tiesību normu pārmērīgā sarežģītība, sadrumstalotība un apjomīgums var atturēt praktizējošās personas vai privātas puses no jauno pieejamo instrumentu izmantošanas. Dalībvalstu komentāri drīzāk attiecas uz veidu, kādā Eiropols EDAU uzraudzībā ierobežotā veidā īsteno datu aizsardzības pasākumus, kas var apdraudēt dažu noteikumu efektivitāti un pievienoto vērtību.

3.3. Novērtējums par Eiropola jauno personas datu apstrādes pilnvaru un uzdevumu ietekmi uz pamattiesībām

Komisija **neatrada nekādus** pierādījumus tam, ka jauno personas datu apstrādes pilnvaru operatīvā izmantošana **negatīvi ietekmētu pamattiesības**, jo līdz šim jaunās personas datu apstrādes pilnvaras tika izmantotas ierobežotā apmērā.

Papildus konkrēto datu aizsardzības prasību īstenošanai, kas saistītas ar jaunajām personas datu apstrādes pilnvarām, Eiropols ir pakāpeniski veicis visus vajadzīgos pasākumus, lai īstenotu jaunos horizontālās pārraudzības mehānismus, kas saistīti ar pamattiesībām.

Eiropola valde 2024. gadā pieņēma pārskatītos DAS īstenošanas noteikumus kā vienu no pēdējiem nepieciešamajiem īstenošanas aktiem, kas saistīti ar jauno datu aizsardzības režīmu. Savāktie pierādījumi liecina, ka Eiropols un tā valde sadarbībā ar Eiropola DAS un EDAU ir arī nodrošinājuši 2022. gadā ieviesto **jauno datu aizsardzības pasākumu stingru īstenošanu**. Šī pieeja *prima facie* ir efektīvi novērsusi jebkādu negatīvu ietekmi vai iejaukšanos, ko rada jauno personas datu apstrādes pilnvaru sākotnējā izmantošana attiecībā uz personu tiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību. Saskaņā ar dalībvalstu sniegto informāciju Eiropolam pašlaik ir **stabils datu aizsardzības tiesiskais regulējums**, kas nodrošina pietiekamus aizsardzības pasākumus tā jauno pilnvaru iespējamai plašākai izmantošanai. Septiņas dalībvalstis arī uzsvēra, ka šis regulējums **atvieglo informācijas plūsmu**, palielinot

[42] Regula (ES) 2019/818; OV L 135, 22.5.2019., 85. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj.

uzticēšanos, lai gan joprojām ir iespējami uzlabojumi. Tikai viena dalībvalsts pauda negatīvu viedokli[43].

Papildus īpašajām **problēmām** saistībā ar *DSC*, Eiropols un četras dalībvalstis kā jomas, kurās jāveic uzlabojumi, minēja izmaksas un laiku, kas saistīts ar **novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību** (*DPIA*) un **iepriekšēju apspriešanos** ar EDAU, ko praksē veic automātiski. Vēl viena problēma, ko izceļ sešas dalībvalstis, ir Eiropola veiktā **datu subjektu piekļuves pieprasījumu** apstrāde, kas tagad ir tā kompetencē pat tad, ja datu īpašniece ir dalībvalsts.

Pirmā pamattiesību amatpersona tika iecelta **2022. gada** decembrī. Pirmajos divos pilnvaru gados tā **nav** ne saņēmusi, ne iesniegusi **sūdzības** izpilddirektoram. KPPG ir turpinājusi cieši uzraudzīt Eiropola darbības un kopš jauno noteikumu stāšanās spēkā nav sniegusi nekādus ieteikumus. Eiropas Parlaments **2024. gada** februārī izveidoja **KPPG konsultatīvo forumu pamattiesību jautājumos**.

3.4. Eiropola jauno personas datu apstrādes pilnvaru un uzdevumu izmaksu un ieguvumu analīze

Ņemot vērā ar Regulu (ES) 2022/991 ieviesto noteikumu īstenošanas sākumposmu un ierobežoto pieredzi ar tiem, Komisijai ir **pāragri** izdarīt jēgpilnus secinājumus par jaunajiem noteikumiem, pamatojoties uz **izmaksu un ieguvumu analīzi**.

Komisijas dienesti saistībā ar pārskatāmajiem noteikumiem ir ievākuši informāciju no Eiropola par izmaksām, kas līdz šim radušās saistībā ar Regulas (ES) 2022/991 operatīvo īstenošanu. Šīs izmaksas laikposmā no 2022. gada līdz 2025. gadam sasniedza aptuveni **25 miljonus EUR** (aptuveni 5 % no kopējā piešķīruma Eiropolam[44]), un tās galvenokārt ietvēra vienreizējas izmaksas. Dalībvalstīm līdz šim nav radušās nekādas attiecīgas jaunas izmaksas, kas īpaši saistītas ar Regulu (ES) 2022/991.

Lielāko daļu izmaksu (gandrīz 17 miljonus EUR) veidoja ievērojami ieguldījumi **jaunu IKT struktūru izstrādē**, īstenošanas noteikumos par pētniecību un inovāciju ("smilškaste *ODIN*") un informācijas sistēmās personas datu apmaiņai ar privātām pusēm (*PERCI* un *EU CARES*). Ar IKT un darbībām saistītās **cilvēkresursu** izmaksas veidoja aptuveni vienu trešdaļu no kopējiem izdevumiem (aptuveni 8 miljonus EUR). Cilvēkresursi **veidos galvenās kārtējās izmaksas ilgtermiņā**.

Ir vērts atzīmēt, ka iepriekš minētie 8 miljoni EUR neietver ne Informācijas pārvaldības nodaļas (*IMU*) cilvēkresursu izmaksas, ne resursus, kas saistīti ar (iepriekšējiem un jauniem) pārraudzības pasākumiem, kuriem ir horizontāls raksturs un attiecībā uz kuriem nav iespējams veikt sadalījumu konkrētu noteikumu īstenošanas līmenī. Šādu resursu izmaksas nav nenozīmīgas. Piemēram, tika lēsts, ka 2023. gadā **60 pilnslodzes ekvivalenti (*FTE*)** (gandrīz **5 %** Eiropola darbinieku) bija iesaistīti darbībās, kas saistītas ar **ticamības apliecināšanas/uzraudzības struktūrām un pārraudzības/konsultatīvajām vienībām**. Eiropols ir piešķīris 25 *FTE* darbībām saistībā ar datu aizsardzības uzraudzību un attiecīgām ticamības apliecināšanas darbībām. Tas ietver turpmākus pasākumus saistībā ar EDAU ieteikumiem, kā arī darbu, kas veikts saistībā ar iepriekšējām apspriedēm par operatīvo datu apstrādi. 16 no šiem 25 pilnslodzes ekvivalentiem ir īpaši iesaistīti darbībās, kas saistītas ar

---

43 Skatīt dalībvalstu atbildes uz 2025. gada 2. jūnija īsās anketas 9. jautājumu pievienotā dienestu darba dokumenta III pielikumā.

44 Tajā pašā laikposmā Eiropolam piešķirtais budžets kopumā bija aptuveni **860 miljoni EUR** (no 192 miljoniem EUR 2022. gadā pakāpeniski palielinoties līdz 241 miljonam EUR 2025. gadā). Sīkāku informāciju sk. pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā.

EDAU prasībām. No 2025. gada jūnija Eiropolam ir īpaša komanda, kurā ir astoņi pilnas slodzes darbinieki datu aizsardzības jomā, tostarp DAS.

Eiropols un piecpadsmit dalībvalstis uzskata, ka **ieguvumi** no jaunajām personas datu apstrādes pilnvarām un uzdevumiem, jo īpaši lielu un sarežģītu datu kopu analīzes, kā arī sadarbības ar privātām pusēm, būs ievērojami un **atsvērs saistītās izmaksas**. Nevienai dalībvalstij nebija citāds viedoklis. Ilgtermiņā ir pamatoti sagaidīt zināmu efektivitātes pieaugumu, pateicoties apjomradītiem ietaupījumiem un samazinātām papildu izmaksām. Kāda dalībvalsts uzsvēra, ka "ir svarīgi, lai Eiropols nodrošinātu nepieciešamos IKT resursus nolūkā nodrošināt un pilnveidot rīkus Regulas (ES) 2022/991 jauno iespēju īstenošanai", ko atbalstīja arī divas citas dalībvalstis un citas ieinteresētās personas[45].

Eiropols un piecas dalībvalstis uzskata, ka iespējamā īstenošanas **neefektivitāte** ir jārisina arī **pašreizējā pārvaldības, administrācijas un datu aizsardzības regulējumā**, lai izvairītos no tā, ka tiek mazināta jauno personas datu apstrādes uzdevumu operatīvā ietekme, aizkavējot vai ierobežojot to izmantošanu. Piecas dalībvalstis apšaubīja to, ka Eiropols un tā valde EDAU vadībā pārāk piesardzīgi īsteno datu aizsardzības noteikumus. Tās ierosina, ka abu likumdevēju piešķirtā elastība būtu pienācīgi jāizmanto, lai maksimāli palielinātu Eiropola uzdevumu efektivitāti un lietderību un nodrošinātu to atbilstību un ilgtermiņa rentabilitāti.

Eiropola darba metožu un iespējamo vienkāršošanas jomu novērtējums neietilpst ziņojuma darbības jomā saskaņā ar ER 68. panta 3. punktu, un to veiks novērtēšanas ietvaros saskaņā ar ER 68. panta 1. punktu.

4. Secinājumi un turpmākā virzība

Kopumā Komisijas sākotnējie galvenie konstatējumi ir tādi, ka dalībvalstis turpina **atbalstīt Eiropola lomu** galvenajās jomās, kurās tas pašlaik palīdz dalībvalstīm veikt tā **jaunos personas datu apstrādes uzdevumus**. Tomēr, lai **maksimāli palielinātu ieguvumus** no jaunajām personas datu apstrādes pilnvarām, dažas ieinteresētās personas uzskata, ka ir **jānovērš iespējamā neefektivitāte**, jo īpaši pašreizējā pārvaldības, administrācijas un datu aizsardzības regulējumā. Būtu lietderīgi arī mazināt tiesiskā regulējuma **sarežģītību un sadrumstalotību**, kas var atturēt praktiķus no jauno iespēju izmantošanas.

Kopumā Komisija neatrada pierādījumus tam, ka jaunajiem noteikumiem būtu bijusi **negatīva ietekme uz pamattiesībām**, jo īpaši pateicoties stingriem datu aizsardzības pasākumiem, kas arī atvieglo informācijas plūsmu, palielinot partneru uzticēšanos. Attiecībā uz dažām dalībvalstīm aģentūra deva priekšroku konservatīvai pieejai, taču **būtu pienācīgi jāizmanto likumdevēju piešķirtā elastība** attiecībā uz datu subjektu kategorizēšanu, datu aizsardzības ietekmes novērtējumu, iepriekšēju apspriešanos ar Eiropola datu aizsardzības uzraudzītāju un piekļuves tiesību pieprasījumu izskatīšanu.

Ņemot vērā Regulā (ES) 2022/991 paredzēto jauno personas datu aizsardzības noteikumu kopumā īso īstenošanas periodu, savāktie pierādījumi tomēr nav pārliecinoši visos jautājumos.

Eiropas iekšējās drošības stratēģijā ***ProtectEU***[46] Komisija paziņoja, ka tā ierosinās Eiropola pilnvaru vērienīgu pārskatīšanu, lai risinātu pieaugošās drošības problēmas. Saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādnēm[47] Komisija sāka sagatavošanās darbus, lai izvērtētu Eiropola

---

45 Sk. pierādījumus, kas sniegti šim ziņojumam pievienotā dienestu darba dokumenta 5. iedaļā, un jo īpaši Eiropola iesniegumus un dalībvalstu atbildes uz 2025. gada 2. jūnija īsās anketas 2., 4. un 5. jautājumu, dienestu darba dokumenta III pielikumā un Eiropas policijas priekšnieku kopīgo paziņojumu par Eiropola nākotni.

46 *ProtectEU*: Eiropas iekšējās drošības stratēģija, 10. lpp.

47 Sk. https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_lv.

regulu un Eiropola darba metodes, bruģējot ceļu Komisijas **priekšlikumam 2026. gadā, lai padarītu aģentūru darbotiesspējīgāku, kā izklāstīts politikas pamatnostādnēs**[48]. 2025. gada jūlijā Komisija publicēja uzaicinājumu iesniegt atsauksmes[49] un pasūtīja ārēju pētījumu, lai atbalstītu Eiropola regulas izvērtēšanu un jaunā priekšlikuma ietekmes novērtējumu. Šā ziņojuma sagatavošanai veiktā Eiropola regulas izvērtējuma mērķis ir sniegt ieguldījumu minētajā izvērtējumā.

[48] Urzula fon der Leiena, Politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai (2024–2029), e6cd4328–673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_lv

[49] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14638-Law-enforcement-cooperation-new-Europol-regulation-proposal-en.